КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Гульзат Берeналиева
Университет	: Кыргыз – Түрк “Манас” Университети
Институт	: Коомдук илимдер институту
Бөлүмү	: Экономика бөлүмү
Иштин сыпаты	: Магистрдик диссертация
Беттердин саны	: xvii + 105
Бүтүрүү датасы	: 15/05/2012
Илимий жетекчи	: Э.и.к Доцент Дамира Жапарова

Кыргызстанда туризмди өнүктүрүү проблемалары

Өлкөбүздө туризм индустриясы мамлекеттик деңгээлде экономиканын приоритеттүү тармагы катары таанылган. Статистикалык жана эмпирикалык маалыматтар кыргызстандык туристтик продуктусуна кызыкчылыктын көбөйүшү жана туристтердин санынын өсүшүнүн жагымдуу тенденциясын аныктайт.

Азыркы убакта Кыргыз Республикасынын ИДПсындагы туристтик ишмердик чөйрөсүнүн үлүшү 4,2%ды түзөт. Туризмден түшкөн киреше 2008-жылы 509,2 млн долларды түзүп, келген туристтердин саны 2,435 млн адамга жеткен, 2011-жылы болсо 631,3 млн доллар киреше болуп, туристтердин саны 2,317 млнду түзгөн. Кийинки жылдары дагы жогору темп менен өсүшү прогноздолууда.

Республикабыз бизнесмендерге, спортсмендерге, окумуштууларга, экстремалдуу эс алууну жакшы көргөндөргө, Улуу Жибек Жолунда жайгашкан өлкөлөрдүн тарыхы менен кызыккандарга абдан жагымдуу.

Үч негизги бөлүмдөн турган бул магистрдик диссертациянын биринчи бөлүмүндө «Туризмдин теориялык аспекттери жана туристтик кызматтарды

жылдырууда негизги рыноктук стратегиялар» туризмде маркетингдин теориялык аспекттерин ачып кароого багытталган. Туристтик кызматтардын негизи жана кандай мүнөзгө ээ экендиги көрсөтүлгөн. Туризм кызматынын негизги түрлөрү жана кошумча түрлөрү каралган. Туризм тармагынын өнүгүүсүнүн тарыхый жолдору каралып чыккан. Туристтик кызматтарды рынокко жылдырууда негизги механизмдер келтирилген. Азыркы убакта Кыргыз Республикасындагы туристтик ишканалар эл аралык рынокко чыгууда маркетингдик саясаттары начар жүргүзүлүүдө. Алар туристтик продуктту жана кызматты рынокко жылдыруу саясатын гана эмес, продуктту иштеп чыгаруу саясатын, баа саясатын жана сатып өткөрүү саясатын өзүнө камтыган бүтүндөй маркетингдик программага муктаж экендиги айтылууда.

Экинчи бөлүмдө « Кыргызстандын туристтик тармагынын өзгөчөлүктөрү жана туризмди өнүктүрүүдө ортого чыккан проблемалар » өлкөбүздө туризмдин азыркы абалы көрсөтүлгөн, туристтик тармагынын структурасынын анализи жүргүзүлгөн. Өлкөбүзгө ылайыктуу туризмдин приоритеттүү түрлөрү, алардын өнүгүү мүмкүнчүлүктөрү белгиленген. Туризмди өнүктүрүүдө ортого чыккан проблемалар толук жазылган: туризм индустриясынын инфраструктурасын өнүктүрүү; инвестицияларды көбөйтүү үчүн мыйзамберүүчү базанын кемчиликтери; өлкөдө саясий туруксуздук туризм өнүгүшүнө негативдүү таасир бериши; туризм боюнча специалисттердин профессионалдык даярдоосунун начар болушу; өлкөбүздөн туризминде визалык режими жана андагы проблемалар; рекламдык-информациондук камсыздоо системасынын жана улуттук туристтик продуктунун ички жана тышкы рынокко чыгуусунун жетиле электиги; кээбир чет элдик өлкөлөр менен түз аба байланыштардын жоктугу жана бар авиалинияларда жетишсиз сервиси; менчиктештирүү чөйрөсүндө туризмдин курорттук рекреациондук чарбалык объекттердин менчиктештирүүнүн тунук өткөрүлбөшү; мамлекет жана жеке сектор арасында кызматташтыктын жоктугу; туризмде көмүскөй рыногунун бар болушу жана статистикалык маалыматтардын так болбошу.

Эл аралык туризмдин Кыргызстандын экономикасына болгон таасирин эффективдүү баалоо үчүн, келген турист саны жана туризмден түшкөн киреше деген негизги көрсөткүчтөрдөн башка туризмдин өлкөдөгү ИДПнын үлүшү, калктын жумуш менен камсыз болуусу, бул тармака болгон инвестициянын көлөмү деген экономикалык көрсөткүчтөр тереңирээк каралган. Туризмге болгон инвестициясынын өсүшү жана маркетингтин каражаты болгон рекламага жумшалган чыгашанын өсүшү мультипликативдик эффектинин таасири менен ИДПнын канчалык өсүшүнө алып келе тургандыгы жөнүндө эсептөөлөр жүргүзүлдү.

Үчүнчү бөлүмдө «Кыргыз Республикасында туризмдин өнүгүү перспективалары» Мамлекеттик саясатты жакшыртуу, эл аралык туризм секторуна жагымдуу инвестициондук климаттын түзүлүшүнүн проблемаларынын чечүү жолдору көрсөтүлгөн. Туристтик секторун өнүктүрүүдө Франция жана Туркия аттуу өнүккөн өлкөлөрдүн тажрыйбасын өлкөбүзгө колдонуусу терең каралган.

ÖZ

Yazar	: Gülzat Berenaliyeva
Üniversite	: Üniversite Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bilim Dalı	: İktisat Bölümü
Tezin Niteliği	: Yükses Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xvii + 105
Mezuniyet Tarihi	: 15/05/2012
Tez Danışmanı	: Doç.Dr. Damira Caparova

KIRGIZİSTANDA'Kİ TURIZMIN KALKINMA SORUNLARI

Türizm sektörü devlet düzeyinde Kırgızistan ekonomisinin önemli sektörlerinden biri olarak kabul edilmektedir. İstatistik ve ampirik kanıtlar analizi Kırgız turizmi ürününe olan ilginin giderek arttığını ve gelen türist sayısındaki olumlu artışların olduğunu göstermektedir.

Şu anda, Kırgız Cumhuriyeti'nin GSYİH içindeki turizmin payı % 4,2 olmaktadır. 2008 yılında turizm gelirleri 509.2 milyon dolar ve gelenlerin sayısı 2.435 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında bu rakamlar sırasıyla 631.3 milyon dolar ve 2.317 milyon kişiye ulaşmıştır. Bundan sonra da bu oranın yükselmesi öngörülmektedir.

Yabancı işadamları, sporcular, bilim adamları ve tarihçilerin bizim ülkemize olan ilgisinin artışları görülmektedir. Özellikle Büyük İpek Yolu ile ilgilenler için çekici olmaktadır.

Bu yüksek lisans tezi üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm konusu ''Türizm hizmetlerini tanıtmak için turizm teorik yönleri ve temel pazarlama stratejileri''.Bu

bölümde turizmin teorik yönleri ortaya konulmuş. Turizm hizmetlerini tanıtmak için turizm hizmetleri, özellikleri ve pazara sunumunda mekanizmaları sunulmaktadır. Turizm endüstrisinin gelişim tarihi incelenmektedir. Şu anda turizm işletmelerinin uluslararası pazara girmek için kendi pazarlama stratejisi yeterli olarak geliştiremiyorlar. Iç ve dış pazarlarda turizm ürünün rekabet gücünü artırmak için promosyon politikası ve ürün geliştirme, fiyatlama ve pazarlama politikalarına programlar gerektirir.

İkinci bölümde, " Kırgızistan turizm endüstrisinin Özellikleri ve turizm gelişimi" turizm sektörünün yapısının analizi, turizmin mevcut durumu tartışıldı. Ülkemize ait türizm karakteristiği ve onun daha da geliştirebilme imkanlarının öncelikli tipi tanımlanmaktadır. Yatırım artışlarına ilişkin yasal çerçevenin zayıflıklar, siyasi istikrarsızlık, vize alanında rastlanan problemler, uzman yetersizliği, kötü reklam ve bilgilendirme ve yurtdışında turistik ürün bilinç eksikliği, pek çok yabancı ülkelerle olmayan havayolları ve mevcut havayollarındaki gelişmemiş hizmetler, tatil ve dinlenme tesislerin özelleştirmede donukluk ile doğrudan hava iletişim eksikliği, devletin ve özel sektör arasındaki işbirliği eksikliği, turizmde karaborsa varlığı, yanlış istatistikler gibi problemler kırgız türizmin geliştirilmesine olumsuz etkiler getirdiği belirlendi.

Uluslararası turizmin Kırgızistan ekonomisinine olan etkisini degerlendirebilmek için türistler ve turizm gelirleri, ülkenin GSYİHdaki türizmin payı, istihdam, yatırım gibi ekonomik göstergeler üzerindeki analiz yapıldı. Yatırım ve reklam harcamalarındaki artışlar carpan etkisiyle ülkenin GSYİH'da ne kadar artış olduğu hesaplandı.

Üçüncü bölüm konusu "Kırgız Cumhuriyeti Turizminin gelişim perspektifleri". Bu bölümde kamu politikası geliştirilmesi ele alındığı, uluslararası turizmin gelişmesi için uygun bir ortam oluşturmak için sorunları çözmenin yolu vardır. Turizm sektörünün gelişiminde Fransa ve Türkiye gibi gelişmiş ülkelerin deneyiminden yararlanilmiş.

АБСТРАКТ

Автор	: Гульзат Береналиева
Университет	: Кыргызско-Турецкий Университет имени "Манаса"
Институт	: Институт Социальных Наук.
Отделение	: Экономика
Вид работы	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: xvii + 105
Дата окончания	: 15/05/2012
Научный руководитель	: К.э.н. Доцент Дамира Жапарова

Проблемы развития туризма в Кыргызстане

Индустрия туризма в Кыргызстане на государственном уровне признана одной из приоритетных отраслей экономики. Анализ статистических и эмпирических данных свидетельствует о возрастающем интересе к кыргызстанскому туристическому продукту и благоприятных тенденциях роста количества туристов и расширения рынков сбыта.

В настоящее время доля туристической деятельности в ВВП Кыргызской Республики составляет 4,2%. Доходы от поступления туризма 2008 году составляло 509,2 млн долларов, а число прибытий составило 2,435 млн человек. В 2011 году эти показатели достигли 631,3 млн долларов и 2,317 млн человек соответственно. В последующем прогнозируется увеличение этого темпа.

Республика становится более привлекательной для бизнесменов, спортсменов, ученых, любителей экстремального отдыха, а также для людей, интересующихся историей и сегодняшним днем стран, расположенных на Великом Шелковом пути.

Магистерская диссертация состоит из трех глав. Первая часть «Теоретические аспекты туризма и основные рыночные стратегии в продвижении

туристских услуг» направлена на раскрытие теоретических аспектов в туризме. Приведены основы туристических услуг и их характеристики, основные и дополнительные виды туристических услуг, механизмы в продвижении туристических услуг. Рассмотрена история развития туристической отрасли. В настоящее время туристические предприятия недостаточно продвигают свою маркетинговую политику для выхода на международный рынок. Требуется целостная маркетинговая программа действий, которая включала в себя не только политику продвижения, а также разработку продуктовой, ценовой и сбытовой политики, способствующей повышению конкурентоспособности туристического продукта на внутреннем и внешнем рынках.

Во второй главе «Особенности туристической отрасли Кыргызстана и проблемы в развитии туризма» рассмотрена сегодняшнее состояние туризма, проведен анализ структуры туристической отрасли. Определены приоритетные виды туризма, присущие для нашей страны, и их возможности для дальнейшего развития. Раскрыты проблемы в развитии туризма такие, как недостаточное развитие инфраструктуры туризма, недостатки в законодательной базе для увеличений инвестиций, негативное воздействие политической нестабильности для развития туризма, недостаточная квалифицированность специалистов в сфере туризма, визовый режим и исходящие из этого проблемы, неразвитость рекламно-информационного обеспечения и неинформированность о нашем туристическом продукте за рубежом, отсутствие прямых авиа сообщений со многими иностранными государствами и плохой сервис существующих авиалиний, непрозрачность в сфере приватизации курортных рекреационных объектов, отсутствие сотрудничества государства с частным сектором, присутствие теневого рынка в туризме и неточность статистических данных.

Чтобы оценить влияние международного туризма на экономику Кыргызстана, проведен анализ по количеству туристов и поступления от туризма, а также по таким экономическим показателям как доли туризма в ВВП страны, занятости населения, объем инвестиций. Было посчитано по росту поступлений

инвестиций и увеличению расходов на рекламу во сколько раз ВВП увеличится под воздействием мультипликативного эффекта.

В третьей главе «Перспективы развития туризма в Кыргызской Республике» обсуждается улучшение государственной политики, приведены пути решения проблем для создания благоприятного климата в развитии международного туризма. Глубоко рассмотрены опыты развитых стран, таких как Франция и Турция в развитии туристического сектора.

ABSTRACT

Author : Gulzat Berenalieva
University : Kyrgyz-Turkish University of a name "Manas"
Institute : Institute of Social Sciences.
Branch : Economy
Kind of work : The Thesis
Quantity of page : xvii + 105
Expiry date : 15/05/2012
Curator : Cand.Econ.Sci. Dr. Damira Japarova

PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF TOURISM IN KYRGYZSTAN

Travel industry in Kyrgyzstan at the state level is acknowledged as one of the priority branches of the economy. The analysis of statistics and empirical data testifies about the increasing interest to the kyrgyz tourist to the product and the favorable tendencies of an increase in the quantity of tourists and expansion of the markets for sale.

At present the portion of tourist activity in the GDP [Gross Domestic Product] Of Kyrgyz republic composes 4,2%. Incomes from the entering of tourism of 2008 were 509,2 million dollars, and the number of arrivals composed 2,435 million people. In 2011 these indices reached 631,3 million dollars and 2,317 million people respectively. An increase in this rate subsequently is forecast.

Republic becomes more attractive for the businessmen, the athletes, the scientists, the amateurs of extreme leisure, and also for people, which are interested in history and present day of the countries, located on the great silk way.

Magisterial thesis consists of three heads. The first part "theoretical aspects of tourism and basic market strategies in the advance of tourist services" is directed toward the disclosure of theoretical aspects in the tourism. Are given the bases of tourist services and their characteristic, the basic and additional forms of tourist services,

mechanisms in the advance of tourist services. The history is examined the development of tourist branch. At present tourist enterprises insufficiently move their marketing policy for the output to the International market. Is required the integral marketing activity plan, which included not only the policy of advance, or the development of the product, price and marketable policy, which facilitates an increase in the competitive ability of tourist product on the internal and outside markets.

In the second chapter "the special features of the tourist branch Kyrgyzstan and problem in the development of tourism" it is examined today's state of tourism, is carried out the analysis of the structure of tourist branch. Are determined the priority forms of tourism, inherent for our country, and their possibilities for further development. Are opened problems in the development of tourism such, as the insufficient development of the infrastructure of tourism, deficiencies in the legislative base for increases in the investments, the negative action of political instability for the development of tourism, insufficient the qualification of specialists in the sphere of tourism, visa regime and outgoing from this problems, the lack of development of advertising and information guarantee and uninformedness about our tourist product abroad, the absence of the straight avias of communications with many foreign states and the poor service of the existing air lines, opacity in the sphere of the privatization of health resort recreational objects, the absence of the collaboration of state with the private sector, the presence of shady market in the tourism and an inaccuracy in the statistical data.

In order to estimate the influence of international tourism on the economy of Kyrgyzstan, is carried out analysis of a quantity of tourists and entering from the tourism, and also according to such economic indices as the portions of tourism in the GDP [Gross Domestic Product] of the country, employment of population, the volume of investments. It was calculated on an increase in the enter of investments and an increase in the expenditures for the advertisement by how many times of the GDP [Gross Domestic Product] it will increase under the action of multiplicative effect.

In the third chapter “the prospects for the development Tourism in the Kirghiz Republic " improvement of a state policy is discussed, ways of the decision of problems for creation of a favorable climate in development of the international tourism are resulted. Experiences of the developed countries, such as France and Turkey in development of tourist sector are deeply considered.